

VINTERVEDLIGEHOVELSE AF PRIVAT FÆLLESVEJ

Vejdirektoratet har behandlet en klage af 10. juli 2012 fra klager over Kommunens afgørelse af 15. juni 2012 vedrørende den private fællesvej G vej mellem asfaltvejen (offentlig vej) og den vestlige del af overkørslen til G vej 27.

Klager skriver blandt andet, at

- han skal betale 40 % af udgifterne til vedligeholdelse af vejen og for hele vintervedligeholdelsen til trods for, at han ikke ejer vejen
- de øvrige vejberettigede ikke har vedligeholdt vejen, og at disse bruger vejen mere end, der lagt til grund i afgørelsen,
- kommunen har lagt større vægt på landmændenes vurdering af kørselsbehovet end på dine optællinger
- han ikke forstår hvordan vejens ejere kan give tilladelse til tredjemand om kørsel på vejen, samt at
- vejen er blevet for smal på grund af, at der er pløjet for tæt på vejen.

Vores afgørelse

Vi skal bede kommunen om at genoptage sagen.

Da der ikke er truffet nye bestemmelser om, hvordan vejen aktuelt skal istandsættes, men da der på dette punkt meddeles påbud i henhold til kendelsen af 12. november 2009, bør dette tydeligt fremgå af kommunens afgørelse.

Kommunens nye bestemmelser om fremtidig vedligeholdelse er truffet uden høring over de faktiske omstændigheder, som har haft væsentlig betydning for kommunens afgørelse. Kommunens afgørelse er på dette punkt ulovlig. Vi mener, at foreligger en partshøringsmangel, og vi ikke kan udelukke, at den manglende partshøring kan have haft betydning for afgørelsens indhold. Vi skal derfor bede kommunen om at tilbagekalde denne del af afgørelsen og træffe en ny og lovlige beslutning.

Vi mener endvidere, at kommunens nye bestemmelser om vintervedligeholdelse er ulovlige, idet der ikke ses at være forhandlet med politiet, der er ikke partshørt over de nye faktiske omstændigheder, der gør det nødvendigt at ændre de hidtidige bestemmelser, afgørelsen er ikke begrundet og endelig er bestemmelserne om størrelsen af de bidrag, som de andre vejberettigede skal betale til klager, hvis de bruger vejen om vinteren, uden hjemmel i lovens § 17.

Baggrund

Den private fællesvej, G vej, ligger på landet og bliver derfor administreret efter reglerne i den gamle privatvejslovens¹ afsnit I, II og IV (om private fællesveje på landet), jf. privatvejslovens § 13, stk. 3.

Kommunen traf den 12. november 2009 afgørelse om istandsættelse og den fremtidige vedligeholdelse af vejen.

¹ Lov om private fællesveje, jf. lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. maj 2008

Klager bad i mail af 2. november 2011 kommunen om at ændre udgiftsfordelingen, der blev udarbejdet i forbindelse med kommunens afgørelse. Endvidere blev der gjort indsigelser om vejens stand.

Hvad kan Vejdirektoratet tage stilling til

Den nye privatvejslov

Indledningsvis kan vi oplyse, at bestemmelserne i den nye privatvejslov² ikke skal anvendes i denne sag.

Det fremgår af lovens § 101, stk. 1, og § 102, stk. 3, at sager, der ved lovens ikrafttræden den 1. januar 2012 verserer i en kommune eller er indbragt som en klagesag for Vejdirektoratet skal færdigbehandles efter de hidtidige regler, dvs. efter regler i den gamle privatvejslov.

Den gamle privatvejslov

Vi kan tage stilling til, om kommunen har truffet en lovlig afgørelse efter privatvejsloven. Men vi kan ikke tage stilling til kommunens skøn (vurderinger) inden for lovens rammer. Det fremgår af privatvejslovens § 7, stk. 1.

Det betyder, at vi kan vurdere, om kommunen har fulgt privatvejslovens og forvaltningslovens³ regler for så vidt angår kommunens afgørelser truffet efter privatvejslovens regler.

Men vi kan ikke afgøre, om kommunens vurdering af, hvilken vedligeholdelsesforpligtigelse den enkelte ejendom bliver pålagt, herunder størrelsen af denne, er rimelig eller hensigtsmæssig.

Endelig kan vi ikke tage stilling til privatretlige spørgsmål, f.eks. om bredden af en privat fællesvej på landet.

Privatvejslovens bestemmelser

Om istandsættelse og vedligeholdelse af private fællesveje på landet

Kommunen skal afholde vejsyn, hvis en vejberettiget anmoder om det, fordi vejen ikke er i god og forsvarlig stand i forhold til færdsdens art og omfang, og eksisterende bestemmelser om vejens vedligeholdelse mv. er utilstrækkelige til dette formål. Såfremt der inden for de sidste 24 måneder er truffet afgørelse om vejens vedligeholdelse, kan der dog ikke kræves vejsyn. Dette følger af privatvejslovens § 15, stk. 1.

Kommunen er berettiget til af egen drift at afholde vejsyn. Det fremgår af lovens § 15, stk. 2.

Kommunen skal udarbejde en ny fordeling af fremtidige arbejder, hvis den mener, at den gældende udgiftsfordeling skal ændres. Det følger af privatvejslovens § 15, stk. 3.

Hvis en vejberettiget gør gældende, at tidligere fastsatte bestemmelser om fordeling af arbejdet mellem de vejberettigede efter brug af vejen, jf. § 17, skal ændres, kan vejmyndigheden tage stilling til spørgsmålet uden afholdelse af vejsyn.

² Lov nr. 1537 af 21. december 2010 om private fællesveje. Loven er trådt i kraft pr. 1. januar 2012.

³ Lovbekendtgørelse nr. 1365 af 7. december 2007.

Det er kommunen, der bestemmer, om og i givet fald hvordan vejen skal istandsættes, og eventuelt hvordan den i fremtiden skal vedligeholdes herunder om vejen skal vintervedligeholdes. Det fremgår af privatvejslovens § 16, stk. 3, nr. 1-3.

De påbudte arbejder skal fordeles mellem de vejberettigede i forhold til deres brug af vejen, medmindre der foreligger særlige aftaler eller andre bestemmelser om fordelingen. Det følger af privatvejslovens § 17.

Om vintervedligeholdelse af private fællesveje på landet

Kommunalbestyrelsen kan efter forhandling med politiet bestemme, at en privat fællesvej på landet skal sneryddes, glatførebekæmpes og renholdes af de personer, der er vedligeholdelsespligtige efter privatvejslovens § 17. Det fremgår af vintervedligeholdelseslovens⁴ § 8.

Om denne bestemmelse fremgår af pkt. 11 i cirkulæret om vintervedligeholdelsesloven⁵ følgende: *"Vejmyndighedens beføjelser bør i almindelighed kun bringes i anvendelse, hvor der foreligger en væsentlig trafikalt interesse i, at vejene kan befærdes, eller hvor der opstår uoverensstemmelser mellem de færdselsberettigede. I sidstnævnte tilfælde følger det af privatvejslovens § 15, at vejmyndigheden også er forpligtet til at afholde syn på en privat fællesvej efter opfordring fra en færdselsberettiget, der hævder, at vejen ikke er vintervedligeholdt i fornødent omfang under hensyn til færdselens art og størrelse."*

Om partshøring

Bestemmelserne i privatvejslovens § 16, stk. 1 og 2, skal suppleres med forvaltningslovens bestemmelser, i det omfang særlovens procedureregler ikke giver en part en fuldt lige så god retsstilling. Det fremgår af forvaltningslovens § 36.

Kommunen må ikke træffe afgørelse, før den har gjort parten bekendt med det faktiske oplysningsgrundlag i sagen og har givet parten lejlighed til at fremkomme med en udtalelse. Det gælder dog kun, hvis parten ikke kan antages at være bekendt med, at kommunen er i besiddelse af bestemte oplysninger om sagens faktiske omstændigheder. Det er endvidere en betingelse, at disse oplysninger skal være af væsentlig betydning for sagens afgørelse og til ugunst for den pågældende part. Dette fremgår af forvaltningslovens § 19, stk. 1.

Kendelsen af 12. november 2009

Kommunen har i kendelsen af 12. november 2009 truffet bestemmelser om, hvordan den private fællesvej aktuelt skulle istandsættes, hvordan den fremover skulle vedligeholdes, om genetablering af en del af vejen og om vintervedligeholdelse.

Vejdirektoratet til i afgørelsen af 25. marts 2011⁶ stilling til en klage over denne kendelse. Vejdirektoratet fandt, at kommunens afgørelse om aktuel istandsættelse, fremtidig vedligeholdelse og

⁴ Lov om vintervedligeholdelse og renholdelse af veje, jf. lovbekendtgørelse nr. 1103 af 16. september 2010

⁵ Ministeriet for offentlige arbejds – nu Transportministeriets – cirkulære nr. 135 af 6. december 1985 om lov om vintervedligeholdelse og renholdelse af veje

⁶ Vejdirektoratets j.nr. 09/15584

vintervedligeholdelse var lovlig. Derimod var der ikke hjemmel i privatvejsloven for kommunen til at træffe bestemmelse om genetablering af vejen vest for ejendommen G vej 27.

Vores vurdering af kendelsen af 15. juni 2012

Nyt vejsyn

Kommunen har lovligt kunne træffe afgørelse uden at afholde vejsyn, da der var gået mindre end 24 måneder siden afgørelsen af 12. november 2009 på tidspunktet for modtagelsen den 2. november 2011 af klager anmodning om nyt vejsyn.

Om kendelsens indhold

Kommunen har telefonisk oplyst, at oplysningerne om vejens konkrete istandsættelse og stand svarer til afgørelsen fra 12. november 2009. Kopi af telefonnotat af 6. november 2012 er vedlagt.

Kommunen har derimod ændret kendelsen for så vidt angår den fremtidige vedligeholdelse. Dette er blandt andet sket efter, at kommunen har besigtiget vejen og på den baggrund har vurderet, hvordan vejen skal vedligeholdes set i forhold til tilsvarende veje.

Vi forstår sagen således, at parterne ikke blev partshørt om de faktiske oplysninger, der ligger til grund for kommunens uddybning af, hvorledes vejen skal vedligeholdes i fremtiden.

Vi mener på den baggrund, at denne del af afgørelsen lider af en partshøringsmangel, idet parterne ikke har haft mulighed for at kommentere de hensyn, der ligger til grund for afgørelsen, men alene har haft mulighed for at forholde sig til kommunens konklusion.

Vi skal derfor bede kommunen om at genoptage denne del af afgørelsen.

Særligt om kendelsens afsnit om vintervedligeholdelse

Det fremgår af sagen, at kommunen har ændret indholdet af punktet om vintervedligeholdelse, idet det nu fremgår, at ejeren af G vej 27 står for vintervedligeholdelse, fordi ejeren af G vej 27, som udgangspunkt, er den eneste bruger af vejen i snevejr. I tilfælde af at de øvrige vejberettigede ønsker at bruge vejen ved snefald, skal der betales 100 kr. pr. dag til ejeren af G vej 27.

Endvidere henviser kommunen i den nye kendelse, at vejen skal ryddes i en stand, der svarer til kommunens vinterklase II, og at der kun sneryddes i tidsrummet kl. 7.00 – 16.00 med mindre andet er aftalt.

Kommunen har telefonisk oplyst, at beløbet, som andre vejberettigede skal betale for ved brug af vejen, når det har sneet, er fastsat af kommunen ud fra et skøn. Og tidsrummet for snerydningen er fastsat, fordi de øvrige vejberettigede ikke kan forvente, at vejen bliver sneryddet hele døgnet.

I Vejdirektoratets afgørelse af 25. marts 2011 fremgår det, at kommunen kunne træffe beslutning om at ejeren af G vej 27 skal stå for hele vintervedligeholdelsen, fordi det af daværende sags oplysninger fremgik, at det alene er ejeren af G vej 27, der bruger vejen ved snefald og har brug for, at vejen er vintervedligeholdt af hensyn til at komme til sin ejendom, således at der f.eks. kan ske renovationskørsel, udbringning af post mv.

Kommunen lagde i den forbindelse til grund, at det er ejeren af G vej 27, som helårsbeboer, der er afhængig af, at vejen bliver vintervedligeholdt.

Ved at kommunen i den nye kendelse fra 14. juni 2012 har besluttet, at de øvrige vejberettigede skal betale for vinterbrug, og ved at kommunen har fastsat bestemmelser om tidsrummet for snerydningen, mener vi, at afgørelsen bliver uklar, idet der ikke er redegjort for, hvilke saglige offentligtretlige hensyn, der ligger til grund for disse nye forhold.

Vi mener på den baggrund, at kommunens nye bestemmelser om vintervedligeholdelse af G vej mellem kommunevejen og den vestlige del af overkørslen til ejendommen G vej 27 er ulovlig, fordi der ikke er begrundet i de hensyn, som er nævnt i pkt. 11 i cirkulæret om vintervedligeholdelsesloven, og fordi kommunens bestemmelser om betaling for de andre vejberettigedes brug af vejen i perioder med snerydning og glatførebekæmpelse ikke har hjemmel i lovens § 17.

Hvis kommunen mener, at der er grundlag for at træffe bestemmelser om vintervedligeholdelsen på den pågældende vejstrækning, skal vi bede kommunen om forhandle ændringerne med politiet, inden der høres over de nye vintervedligeholdelsesbestemmelser, og i øvrigt at begrunde afgørelsen nærmere.

Fordeling af udgifter til den fremtidige vedligeholdelse

En fordeling af udgifterne på baggrund af de vejberettigedes brug af vejen må nødvendigvis bero på et skøn.

Hvilke grundejere der bruger vejen, hvor omfattende denne brug er, og hvilken vægt den enkelte type brug af vejen skal tillægges, beror på en vurdering, som Vejdirektoratet ikke kan tage stilling til.

I forbindelse med denne vurdering kan kommunen eksempelvis lægge vægt på, til hvilket formål benyttelsen finder sted eller den benyttede vejlængde. Kommunen kan, udover at lægge vægt på slitagen på vejen, også lægge vægt på den enkelte grundejers behov for, at vejen har en bestemt standard.

Det kan ikke kræves, at kommunens skøn over omfanget af ejendommens benyttelse af vejen skal bero på et detaljeret kendskab til de enkelte vejberettigedes brug af vejen, men alene på nogle gennemsnitsbetragtninger over, hvilken brug af vejen, der er normal for de enkelte ejendomme på baggrund af den brug, der gøres af ejendommen.

Kommunen har ved fordelingen lagt vægt på længden af den vejstrækning af vejen, som de vejberettigede bruger, og om der er tale om arbejdskørsel eller kørsel med personbil.

På baggrund af nye oplysninger fra ejeren af G vej 27, har kommunen ændret udgiftsfordelingen for så vidt angår vedligeholdelsen af vejen.

Vi kan ikke tage stilling til dette skøn.

Vi forstår dog sagen således, at klager ønskede, at kommunen reducerede klagers udgifter med en større andel, end hvad der er sket. Af sagen kan vi ikke se, at kommunen har forholdt sig til klagers indsigelser.

Vi mener, at kommunen burde have forholdt sig til indsigelserne og begrunde, hvordan den er kommet frem til den nye udgiftsfordeling – herunder hvorfor klagers andel ikke bliver yderligere reduceret.

Om vejens stand

Vi kan ikke tage stilling til, hvordan kommunen mener, at en vejstrækning skal vedligeholdes eller, hvilken stand denne skal have.

Vi forstår kommunen således, at vejens stand på nuværende tidspunkt er i overensstemmelse med de vejberettigedes brug af vejen.

Vi kan som nævnt oven for ikke tage stilling til dette skøn.

Konklusion

Vi skal bede kommunen om at genoptage sagen.

Da der ikke er truffet nye bestemmelser om, hvordan vejen aktuelt skal istandsættes, men da der på dette punkt meddeles påbud i henhold til kendelsen af 12. november 2009, bør dette tydeligt fremgå af kommunens afgørelse.

Kommunens nye bestemmelser om fremtidig vedligeholdelse er truffet uden høring over de faktiske omstændigheder, som har haft væsentlig betydning for kommunens afgørelse. Kommunens afgørelse er på dette punkt ulovlig. Vi mener, at foreligger en partshøringsmangel, og vi ikke kan udelukke, at den manglende partshøring kan have haft betydning for afgørelsens indhold. Vi skal derfor bede kommunen om at tilbagekalde denne del af afgørelsen og træffe en ny og lovlig beslutning.

Vi mener endvidere, at kommunens nye bestemmelser om vintervedligeholdelse er ulovlige, idet der ikke ses at være forhandlet med politiet, der er ikke partshørt over de nye faktiske omstændigheder, der gør det nødvendigt at ændre de hidtidige bestemmelser, afgørelsen er ikke begrundet og endelig er bestemmelserne om størrelsen af de bidrag, som de andre vejberettigede skal betale til klager, hvis de bruger vejen om vinteren, uden hjemmel i lovens § 17.

